

Mi volt az első erotikus olvasmánya, amire emlékszik? Megbeszélte valakivel?

Hát én még az *Egri csillagokat* is beszámítom. A már említettem Vicuska fürdése meglehetősen foglalkoztatott. Többször álmodtam is róla, vele. Aztán jól megvédtem a török ellen. De itt már egyszer tartottunk szinte. Hogy minden út ehhez a sápatag Vicuskához vezet, nem hittem volna.

18 AZ ÉVEK ISZKOLÁSA

Esterházy Péter és Marianna

D. Birnbaum beszélget

(részlet)

Egyébként sokáig, azt hiszem, a fordítottja történt: erotikust olvastam, és nem vettem észre. Például a sok népmese. Ezzel szemben, amit Brehm az állatok szerelmi életéről írt, kifejezetten felvillanyozott. Gondolom, inkább valami szép emlék kéne. Majd még dolgozom rajta. Az *arany embert* család volna említeni, mert ott főleg Pécsi Ildikó művésznőre emlékszem teljes valójában. Na, az volt lenyűgöző, nem az óceán. (A szerkesztés szeszélye miatt a lenyűgöző óceán majd csak a 45. oldalon jön. De persze már most is lenyűgöző, csak nem beszélünk róla.)

Volt egy rémes élményem. Valami propagandafüzet '56-rólⁱⁱ, az osztályban járt körbe, hatodikos-hetedikes lehettem, vagyis 63ⁱⁱⁱ táján. És a gonosz ellenforradalmárok megerősakoltak egy lányt. Akkor hallottam először a „partiba vágták” kifejezést. (Most már csak Parti Nagy kapcsán jut a fordulat olykor az eszembe.) Nem tudom, ki írta, de nem tehetség nélkül, mert majdnem okádtam az egészszől. A következő mondatot cenzúráztam itt jó okkal. „Elcseszhette volna egész jövőendőbeli nemi életem, de nem cseszte el.” – Ezt kellett volna valami nagyon szerényre átírni, akkor maradhatott volna. (Az ismert metódus: írom, hogy mi nincs, és így van.) Egyébként evvel azt is állítanám, hogy akkor nem volt nemi életem, ami abszurd. Tényleg: mikor kezdődött az én nemi életem? Nyilván a jó édesanyám – kis szünet – csecsen^{iv}. Nem emlékszem, és a szakirodalmat se ismerem. Így aztán, fölteszem, nincs egyszerű élete a nemi életemnek.

Voltak „erotikus” beszélgetései a testvéreivel?

Nem, noha ezt most furcsának tartom. Később voltak laza beszámolók laza csajozásokról. Kis magyar macsógyakorlatok. De emlékeim szerint nem lett kibontva az igazság teljessége, ahogy a költő mondja. Nem volt vagánykodva egymás előtt, bár nem értem utólag, mért nem. Problémamegbeszélés se volt. Általános szemérmesség az ordenáréság álorcájában.

Nem volt Krafft-Ebing: Psychopathia sexualis a családi könyvtárban?

Nem, vagy nem találtam meg, de később könyvtárban pótoltam ezt a hiányt. Szerintem a *Kis Magyar Pornográfia*ban^y használtam is. Utána kellene nézni.

19

Maga – miután ritkán ír teljes történeteket – nem szembesül gyakran a kérdéssel, de ennek ellenére: mindenki eszik, majdnem mindenki szeretkezik, vagy szeretne, miért sokkal könnyebb Magának az evésről írni, mint a szeretkezésről? Maga talán az egyik legszemérmesebb ember, akit ismerek.

Beszélgetni is szoktam a melleivel, az egyiket tegezem, te, a másikat magázom, maga.

(Egy nő, 1995)

Hogy, hogy nem, folyton valamilyen szeretkezésnél, vagy általában a szexnél kötünk ki. Nincs ez így rendben. Több tájleírás kéne.

(Egyszerű történet vessző száz oldal – a kardozös változat –, 2013)

Drága kérdezőbiztos asszony, mindenkinek, jó írónak, rossz írónak, amatőrnek, profinak, dilettánsnak, írástudatlannak, mindenkinek nehezebb írni a szeretkezésről, mint az evésről. Magyarul különösen. Ha nincs környezet, akkor abban másképp szólnak a szavak.

Egy magyar nemi szerv nagyobbát szól, mint mondjuk egy Bukowskin edzett amerikai. Másképp áll a magyar fasz a mondatban, ez a helyzet. Jó lenne valóban szemérmesnek lenni (semmi köze a mai és persze bármikori hazug szemforgatáshoz), szép tulajdonság, képesség. A nyelv szemérmessége mint esély és nyűg. Csoda-e vagy éppen logikus, hogy eközben nyelvünk káromkodásban az egyik legjobb a világon, jóízű nyelvi leleményekben gazdag, barokkosan pompás, esetenként néprajzosan pontos, tágas, körbeöleli a világot, anyánk micskéjétől a sanghaji nagynénikéig. Magyarul tudni nagy öröm. – A nyelv végtelen, a használata a véges. Vagyis az irodalom. És a szemérmesség és a képmutatás se a nyelvé, hanem a miénk. De akkor most ki is a cifra szolgál? Az úr, a vers? Félő, a sanghaji nénikénk.

Van olyan írása, amelyet Maga erotikusnak tart? A „disznó” szavak, amelyekkel oly előszeretettel spékeli a gyakran megrázó és fontos mondatait számomra kiegyenlíteni kívánjak a szöveg „nyelvi mérlegét”, simítva azt a komikus fele. Kicsit úgy, mint amikor kritika közben azt írja, „ilyen aljasok vagyunk”.

Új Forrás 2015/6 – Az évek iskolája Esterházy Péter és Marianna D.
Birnbaum beszélget – részlet

Hozzám hajolt, és puhán, forrón megcsókolt. Óvatosan fölnyitotta a számat a nyelvével. Az hittem meghalok, olyan gyönyörű volt. Nem hittem volna, hogy a nyál gyönyörű.
(Egyszerű történet vessző száz oldal – a Márk-változat –, 2014)

20

Szerintem mindegyik írásom eléggé erotikus. Mindenesetre érzéki. És mondjuk az *Egy nő*^{vi} meg a *Csokonai Lili / Tizenhét hattuyú*^{vii} tematikailag is az, vagy hát azabb. A magyar hagyományok megnehezítik a testről való írást, mert az erre vonatkozó hagyomány, a szabadszáj-hagyomány az rejtettebb, komoly írók vagy nem használták, vagy csak titokban, mint mondjuk Arany vagy Móricz. Ahogy fentebb mondtam. Ezért aztán magyar szövegben egy fasz nagyobbat szól, mint az angolban, mint az angol angyalbögyölő. Erről nem lehet nem tudomást venni, szétcincálhatja a szöveget. Hihi: a fasz mint szakmai probléma, már megbocsát, nagyságos asszonyom. Szóval macerás. Keveredik ebben a hagyományban szemérem és képmutatás.

Van a malackodás mint a gyerekek szellemessége, ki tud mondani disznóbbat az osztályban, haha. De ebben, a gyerekkori malackodásban gyöngö vagyok. Szép, baráti erotikus beszélgetésekre csak felnőttkoromból tudnék példát mondani (ha nem hallgatnék szemérmesen).

...hosszú sörényed, langyos-lusta combod, mannás-meleg melled, tejjízű csókod...
(Függő, 1981)

Korábról legföljebb a szaporodó szexuális tapasztalatok megbeszélésére emlékezhetem, klasszikus terepe a *Dichtung und Wahrheit*nek. Én többnyire titokzatosan hallgattam, mondhatni egy üres halmaz varázslatos szemétdombján képzavarban kukorékolva. Szóval, jó ideig nem tudtam semmit, és mindent elhittem, amit nekem nagyszájúan előadtak. Egyre különösen emlékszem, mert a napnál is világosabb volt, hogy az nagyképű háryjánoskodás, az lett tudniillik állítva, hogy az elbeszélő én (konkrétan a haverom) a padon (!) szeretkezett az estvéli parkban, mégpedig ülve (!!!). Hogy ült az ölében, ülve lett az ölében, és úgy. Tudod, kinek adod ezt be. (Zsozso típusú gyermek mesélt egyszer egy osztálytársáról, aki folyton attól tartott, hogy fölültetik [nem ölte őt is, hanem hogy jégre viszik], ezért mikor mesélték neki, hogy Beethoven süket volt, fölkiáltott: Hát mindent azért már én se veszek be!)

i	. 1962
ii	. 1956
iii	. 1963
iv	. 1950
v	. 1984
vi	. 1995
vii	. 1987

